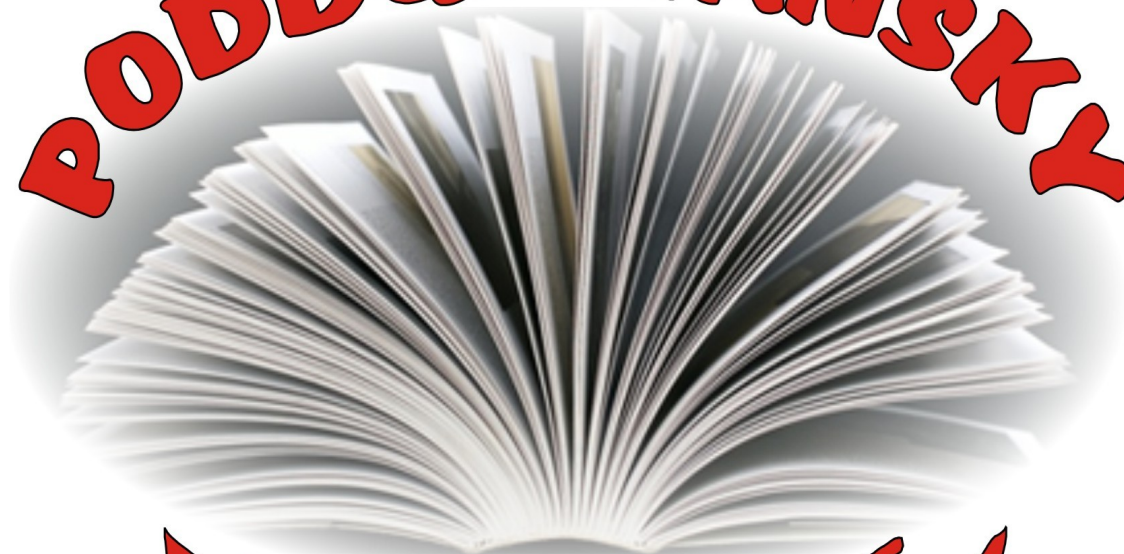

PODDUKLIANSKY

KNIHOVNÍK

Ročník 6 číslo 3

2015

Časopis Poddukľianskej knižnice vo Svidníku

OBSAH

<i>Knižnica pre všetkých.....</i>	<i>1</i>
<i>Naše aktivity.....</i>	<i>1</i>
<i>Oddelenie ako ho (ne)poznáte.....</i>	<i>5</i>
<i>Regionálne osobnosti – K. P. Struve.....</i>	<i>8</i>
<i>Z pera našich čitateľov.....</i>	<i>11</i>
<i>Tradičné stretnutie s ukrajinskými spisovateľmi.....</i>	<i>11</i>
<i>Zomrel najvýznamnejší historik Prešovska.....</i>	<i>13</i>
<i>Police plné kníh.....</i>	<i>15</i>
<i>Jazykové omyly.....</i>	<i>17</i>
<i>Viete, že...?.....</i>	<i>18</i>
<i>Laureáti Nobelovej ceny za literatúru.....</i>	<i>19</i>
<i>Medzinárodný rok 2015.....</i>	<i>21</i>
<i>Najkrajšie knižnice sveta.....</i>	<i>22</i>
<i>Výrazy, ktoré prekľenuť tisícročia.....</i>	<i>23</i>
<i>Čas na zábavu.....</i>	<i>24</i>

Knižnica pre všetkých

Naše aktivity

Putovná výstava bábok pod názvom **Rozprávková krajina** od českej výtvarníčky, grafičky, ilustrátorky a spisovateľky Vítězslavy Klímtovej v dňoch **24.6.-31.8.2015** pobudla aj v Podduklianskej knižnici vo Svidníku, kde sa priaznivci rozprávok mohli pokochať rôznymi rozprávkovými bytosťami a to strašidielkami, vílami, škriatkami ale aj čertmi. Táto výstava putovala najprv po českých knižniciach a v súčasnosti putuje po Slovensku.

Prázdninové tvorivé leto v knihničce

22.07.2015

05.08.2015

12.08.2015

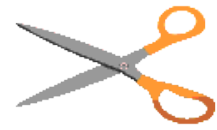

FOLK
KNIZNICA

19.08.2015

26.08.2015

ODDELENIE AKO HO (NE)POZNÁTE

V tejto rubrike oddelenie bibliografie a regionálnej literatúry, postupne predstavuje rozličné typy regionálnych dokumentov s ich stručnou charakteristikou a využiteľnosťou pre každého, kto chce hlbšie poznať nádherný poddukliansky región, jeho históriu a súčasnosť, jeho malebné zákutia, ktoré sa snúbia s pohostinnosťou a láskavosťou ľudí v tomto regióne. Veríme, že si ctený čitateľ nájde cestu do knižnice a načerpá a prehĺbi si svoje vedomosti o tomto regióne aj prostredníctvom uvedeného knižničného fondu.

JUBILEJNÉ PUBLIKÁCIE

V tomto čísle opäť uvádzame jubilejné publikácie – monografie obcí v okrese Svidník, ktoré vydali obecné úrady pri príležitosti ich prvej písomnej zmienky. V roku 2005 vydal Obecný úrad vo Vápeníku jubilejný materiál vo forme skladačky pod názvom **Vápeník 405; 1600-2005** pri príležitosti 405. výročia prvej písomnej zmienky o obci. V skladačke sú na malej ploche stručne uvedené dejiny obce, ktorá v roku 2005 mala síce len 47 obyvateľov, ale v minulosti v nej obyvatelia aktívne žili a rozvíjali obec v každej oblasti spoločenského života, a toto dedičstvo zanechali pre budúce generácie i pre milovníkov a záujemcov o regionálnu historiografiu, ale aj pre rozvoj cestovného ruchu. V materiáli sa uvádza, že, citujem: „Najstaršia správa o obci je z roku 1600. Názov obce korení v slove vápno. Vznikol prevzatím staršieho názvu údolia, v ktorom poddaní zo staršej usadlosti, zaiste zo Svidničky, Kečkoviec, neskôr Kuchtoviec pálili vápno. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, kolárstvom (preto asi v erbe obce sú aj vozové kolesá), stolárstvom a prácou v lesoch (tiež lipa v erbe obce) a chovom oviec. Prvá cerkov bola postavená v roku 1888 a slúži gréckokatolíckym veriacim, druhá bola postavená v roku 1993 a slúži pravoslávnyim veriacim. Prvý autobus do obce prichádza 3. októbra 1951. V 50. rokoch účinkuje vo Vápeníku pod vedením učiteľov Uramových folklórny spevácko-tanečný súbor, ktorý vystupoval na festivaloch vo Svidníku, Železovciach a vo Východnej. V 60. a 70. rokoch bol v obci aktívne organizovaný život požiarnikov - hasičov, ktorých družstvo na hasičských súťažiach dosahovalo popredné umiestnenia“. Je potrebné dodať, že v súčasnosti obec patrí do mikroregiónu **Údolie smrti**. V obci sa nachádza sovietsky tank T-34 ako symbol ťažkých bojov v druhej svetovej vojny a je evidovaný ako národná kultúrna pamiatka. Dňa 16. augusta 2015 sa v obci uskutočnil folklórny festival **Aby v Údolí smrti bolo veselo**.

Pod názvom **Vyšný Komárnik. História a súčasnosť obce** vydal tamojší obecný úrad v r. 2006 jubilejnú monografiu pri príležitosti 406. výročia prvej písomnej zmienky

o obci. Autorom publikácie je Mgr. Peter Ignác a recenzentom Mgr. Mikuláš Rusinko. Starostka obce Daniela Štefancová v predhovore knihy konštatuje, že prostredníctvom niekoľkých strán a fotografií priblížiť všetky dejinné udalosti, ktoré sa odohrali v obci Vyšný Komárnik, nie je ľahké. Touto publikáciou splácame časť dlhu svojmu rodnému kraju ako odpoveď na to, čomu hovoríme volanie domova. Z histórie a života obyvateľov obce vyberáme niektoré zaujímavosti, citujem: „Obec Vyšný Komárnik sa dostala do učebníc dejepisu a vojenskej histórie Slovenska ako prvá obec, ktorú na území našej vlasti oslobodili počas druhej svetovej vojny československé vojnové jednotky. Na katastrálnom území obce sa nachádza historický Duklianský priesmyk a väčšia časť Vojenského prírodného múzea na Dukle spolu s jeho centrálnym objektom Pamätníkom s cintorínom príslušníkov 1. čs. armádneho zboru, ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou. Obec je nielen sídlom hraničného prechodu Vyšný Komárnik – Barwinek na slovensko-poľskej hranici, ale je dôležitým terminálom cesty Transbalkánska magistrála – Via Baltica“ (s. 5). Najstaršia správa o Vyšnom Komárniku je v daňovom súpise Šarišskej stolice z roku 1600, kde je obec zapísaná medzi novými dedinami na panstve Makovica (s. 8). Na prelome storočí (19. a 20.) ovládala hospodársky život v obci rodina Thonetovcov z Viedne, ktorá tu vlastnila časť lesov a viacerí židovskí podnikatelia. Leibisch Polszter si tu prenajal pôdu, Sender Shilkraut vlastnil stavebnú firmu a Samuel Liling krčmu. V chotári obce bola v roku 1865 v prevádzke aj parná píla (s. 23). V prvej svetovej vojne ustupujúci vojaci cisársko-kráľovskej armády prikázali občanom obce opustiť svoje domy a začali ich podpaľovať. Evakuovať obyvateľov obcí pre rýchly postup Rusov nestačili. Vo Vyšnom Komárniku zhorelo 29 domov a drevená cerkev (s. 26). Prvou spoločenskou organizáciou v obci bol v roku 1927 založený dobrovoľný hasičský zbor, ktorý mal 10 členov (s. 36). V čase druhej svetovej vojny 6. septembra 1944 obsadili nemecké vojská Vyšný Komárnik. Dňa 8. septembra 1944 sa začala Karpatsko-duklianska operácia, kde v zostave jednotiek 38. armády gen. K. S. Moskalenka bojoval i 1. čs. armádny zbor v ZSSR (s. 41). Po urputných bojoch Nemci na ústupe všade podmínovovali kopce, lúky, hradské, cesty, lesné cesty i domy (s. 43). Na obsadení Duklianskeho priesmyku a oslobodení Vyšného Komárnika sa okrem jednotiek 1. čs. armádneho zboru pod vedením arm. generála Ludvíka Svobodu podieľali aj jednotky 67. streleckého zboru genmjr. I. S. Šmygu, 359. strelecká divízia plk. P. P. Kosolapova (s. 46). Samotný generál L. Svoboda na svoj príchod na štátnu hranicu spomína takto: „Zvoľna zostupujem k miestu, kde veje československá štátna zástava. Pred sebou vidím hraničný stĺp... Pristupujem k štátnej zástave, bozkom vyjadrujem radosť z dňa, o ktorom som roky sníval, na ktorý som sa päť dlhých, nekonečne dlhých päť rokov, tak veľmi tešil... Generál L. Svoboda navštívil v deň oslobodenia aj samotný Vyšný Komárnik. Stretol sa tu s jej obyvateľmi, čo je zachytené aj na dobových fotografiách (s. 47-48). Obnova obce po vojne bola realizovaná prostredníctvom akcie „P“, ktorá sa v obci začala v roku 1953. Dňa 2. októbra 1949, kedy bol slávnostne odhalený pamätník na Dukle, bolo odovzdané čestné občianstvo gen. L. Svobodovi od obce Vyšný Komárnik. V katastri obce boli inštalované na kamenných podstavcoch húfnice, mínomet, obnovené tu boli aj ochranné okopy a kryty obsluhy (s. 62). V roku 1976 sa v katastri obce začala výstavba športového areálu pre potreby Dukelských pretekov brannej zdatnosti. Tieto boli organizované od roku 1951 pre stredoškolskú mládež a ich súčasťou bol cezpoľný beh, streľba z malokalibrovej zbrane a hod granátom. Prírodné múzeum duklianskeho bojiska sa stalo vyhľadávané turistami a bolo spojené s organizovaním veľkého množstva spoločensko-politických, kultúrnych i športových aktivít občanov a organizácií z celého Československa (s. 58). Výraznejšími zmenami po oslobodení prešlo v obci školstvo. Klesajúci počet detí spôsobil, že Základná deväťročná škola vo Vyšnom Komárniku pre ročníky 1.-5. bola v roku 1972 zrušená. Občania obce sa dlhodobo aktívne zapájali do skrášľovania a zveľaďovania obce. V roku 1981 získali prvé miesto v súťaži „Vzorná pohraničná obec“, za ktorú dostala obec od Ministerstva vnútra v Bratislave finančnú

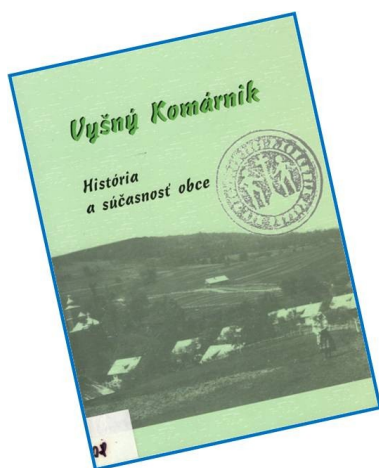
odmenu 70 000.- Kčs. Obec, hoci počtom obyvateľov malá, žila aktívnym spoločenským a kultúrnym životom. Obec patrí do mikroregiónu **Združenie: Mikroregión Pod Duklou**. V publikácii je vo vzťahu k obci veľmi precízne spracovaná o. i. prvá svetová vojna, ale najmä druhá svetová vojna a povojnová situácia v obci, vojenské pamiatky, ale aj všetky udalosti, ktoré sú spojené s Karpatsko-duklianskou operáciou, preto doporučujeme čitateľom, ako dospelým tak aj mládeži, aby siahli a prečítali, resp. preštudovali si uvedenú monografiu, v ktorej je množstvo dobových faktov, fotografií a ostatných zaujímavostí, ktoré sú vzácnym zdrojom informácií a určitého lokálpatriotizmu na kraj, či lokalitu, ktorej sa zvykne hovoriť „podduklianský región“. Publikácie, ktoré sú uvedené v tomto článku, sa nachádzajú v oddelení bibliografie a regionálnej literatúry Podduklianskej knižnice vo Svidníku.

Emília Kudlová

pokračovanie v ďalšom čísle

http://sk.worldmapz.com/photo/79865_ZH.htm

http://www.saris.eu.sk/vysny_komarnik/

Regionálne osobnosti

Každý kraj, mesto, či obec má osobnosti, ktoré sa v historickom vývoji spoločnosti, ale aj v súčasnosti zaslúžili o rozvoj určitej oblasti spoločenského života a svojim menom sa preslávili nielen doma, ale aj za hranicami svojej vlasti. Hovoríme im REGIONÁLNE OSOBNOSTI. Poznať takéto osobnosti svojho regiónu patrí ku všeobecnej vzdelanosti a hrdosti každého občana. Je treba chrániť ich kultúrne a duchovné dedičstvo pre terajšie i budúce generácie ako nevyčerpatelnú studnicu vedomostí, kultúry, zručnosti a vzdelanosti nášho ľudu v kraji pod Duklou. A práve toto je cieľom uvedenej rubriky, v ktorej predstavujeme osobnosti z regiónu Svidník z rozličných oblastí spoločenského života.

Konstantin Petrovič Struve (igumen, archimandrita Sáva, Savva, 1900-1949)

Narodil sa 11.10.1900 v Petrohrade, teraz Sankt Peterburg (Rusko). Jeho otec Peter Berngardovič Struve bol známy ruský ekonóm, filozof a editor (narodil sa 26.1.1870 v Perme, zomrel 22.2.1944 v Paríži). Po ruskej revolúcii v r. 1917 rodina emigrovala do

Československa. Tu Konstantin študoval na Ruskom gymnáziu v Moravskej Třebovej, ktoré ukončil v r. 1922. V rokoch 1922-1924 študoval na Evanjelickej bohosloveckej fakulte na Univerzite v Heidelbergu v Nemecku. Ďalej študoval na Rímskokatolíckej fakulte Karlovej univerzity v Prahe a v rokoch 1925-1929 pokračoval v štúdiu na Sväto - Sergijevskom pravoslávnom bohosloveckom inštitúte v Paríži. Po ukončení štúdia v Paríži K. P. Struve sa rozhodol navždy spojiť svoj život so službou Bohu, a tak odchádza do Juhoslávie, kde vstúpil do ruského pravoslávneho kláštora v Mil'kove. Tu bol v r. 1930 postrihnutý za mnícha, prijal nové mníšske meno Sáva (Savva) (ďalej otec Sáva). V tom istom roku bol vysvätený za jerodiakona (diakon – mních) a jeromonacha (mních – duchovný). Tu sa v mnohom formoval charakter a život otca Sávu. Oblasť severovýchodného Slovenska patrila k oblastiam národnostne i konfesionalne, teda nábožensky, k veľmi pestrým Žili tu Slováci, Ukrajinci, Rusíni, Poliaci a Židia, ktorí sa hlásili k rôznym vierovyznaniam. Jedným z nich bolo aj pravoslávie, ku ktorému sa časť obyvateľstva rozhodla po vzniku Československa vrátiť. Z toho dôvodu do tejto oblasti, konkrétne do obce Ladomirová, prichádza 25.3.1923 archimandrita Vitalij, vl. menom Viktor Maksimenko, ktorý stál pri zrode pravoslávneho monastiera, cirkevnej tlačiarne a výstavby pravoslávneho chrámu v obci. Archimandrita Vitalij začína rozvíjať veľmi aktívnu misijnú činnosť. A práve do tohto prostredia v roku 1931 prichádza do Ladomirovej otec Sáva. Ladomirová sa postupne stáva centrom duchovného života nielen ruskej emigrácie, ale aj tej časti miestneho rusínskeho obyvateľstva, ktoré sa rozhodla vrátiť k svojej pradedovskej viere. Otec Sáva sa po príchode do Ladomirovej aktívne zapojil do misijnej činnosti a postupne sa stal hlavou celej misie. Pôsobil ako správca cirkevných obcí Ladomirová, Vagrinec a Krajné Čierno, istý čas pôsobil aj v obci Medvedie. Okrem týchto obcí ešte pôsobil aj v iných obciach, ako Krásny Brod, Rokytovce, Ňagov, Čabalovce, Sterkovce, Čertižné, Medzilaborce atď. Členovia misie každoročne v mesiaci júli usporadúvali Deň ruskej kultúry a od roku 1930 sa každoročne

v pravoslávnom chráme a monastieri v Lado mirovej usporadúvala vianočná slávnosť tzv. „Russkoj jolki“ – ruskej jedličky. Toto podujatie zvyčajne organizačne zabezpečoval otec Sáva a A. P. Belonin, ktorý v obci viedol dedinský cirkevný spevokol. O rozsahu tejto akcie svedčí aj taká zaujímavosť, že napr. v roku 1938 pripravili členovia misie spolu s otcom Sávom darčeky pre 375 detí z okolitých dedín. Každoročne, ako spomínajú miestni obyvatelia, každé dieťa dostalo darček s cukríkmi a sladkosťami, knižkami, ale aj šatstvo a obuv. Otec Sáva prispieval aj do periodík, cirkevných kalendárov a zborníkov, ktoré vydávala Cirkevná tlačiareň prepodobného (ctihodného) Jova Počajevského v Lado mirovej. Jeho články boli vždy originálne, vynikali svojou hĺbkou. Periodiká mali veľmi široký záber a boli určené tak miestnemu obyvateľstvu, ako aj veľkému počtu ruských emigrantov vo svete. Ako človek s bohatým bohosloveckým vzdelaním zaoberal sa korektúrou vydávaných materiálov. Prešovský biskup Alexej spomína na priateľstvo s otcom Sávom takto: „Otec Sáva od prvých dní urobil na mňa veľmi silný dojem, a to nielen svojou vysokou postavou a veľkou čiernou bradou, ale najmä svojou pokorou pred mníšskym bratstvom, svojou detskou súcitnosťou k trpiacim, no najviac k chorým deťom. Bol to on, ktorý ma naučil pripravovať noviny do tlače, ako sa stať ľudovým liečiteľom a liečiť ľudí najjednoduchšími lekárskymi prostriedkami. Veľmi veľa pracoval. Často zaspal za pracovným stolom s perom v ruke.“ Bol technickým redaktorom novín Pravoslavnaja Rus a jeho prílohy Detstvo i junosť vo Christe, ktoré vydávala už spomínaná tlačiareň. Lado mirovu otec Sáva neopustil ani v roku 1944, keď členovia misie oficiálne ukončili svoju činnosť a odišli do Jordanville (USA).

V septembri 1944, keď obec bola vypálená a obyvatelia boli nútení ukrývať a zdržiavať sa v okolitých lesoch, otec Sáva im ostal verným kresťanským služobníkom aj v tejto ťažkej situácii. Spoločne s nimi tam vykonával bohoslužby a ostatnú dušpastiersku činnosť. V roku 1945 bol v lado mirovskom monastieri menovaný za archimandritu. Vyvíjal aj značnú charitatívnu činnosť medzi obyvateľmi Lado mirovej a okolia, ktorých po ťažkých vojnových útrapách sužoval hlad, mnohí stratili strechu nad hlavou a zápasili o prežitie. Staral sa predovšetkým o matky a ich deti. Aj preto sa stal členom povojnového Okresného národného výboru vo Svidníku a v r. 1945 pracoval v komisii pre sociálnu starostlivosť vojnou postihnutého obyvateľstva v kraji pod Duklou. Viackrát žiadal vtedajšiu Slovenskú národnú radu o finančnú a materiálnu pomoc pre túto oblasť Slovenska. Aj na jeho žiadosť bol obyvateľstvu pridelovaný odev, strava a finančná pomoc. V Lado mirovej pôsobil až do svojej smrti, zomrel 13. marca 1949. Na jeho pohrebe sa zúčastnili stovky občanov Lado mirovej a okolia, ktorí dlho smútili za vzácnym človekom. Pochovaný je na cintoríne pri Pravoslávnom chráme sv. archanjela Michala v Lado mirovej. V r. 1951 mu bol postavený kríž a okolo hrobu bola urobená železná ohrada. O úcte, ktorú k nemu prechováva tunajšie obyvateľstvo, svedčí aj nápis na jeho hrobe: „Tu odpočíva telo dobrého pastiera, učiteľa a vychovávateľa otca Sávy (Struve).“ Obyvatelia Lado mirovej dodnes s láskou a úctou vyslovujú jeho meno. Bol príkladom nesmierne skromného, spravodlivého a predovšetkým oddaného kresťana, ktorý medzi ľuďmi rozdával lásku, dobro a duchovnú radosť. Od roku 2010

sa na jeho počesť v Ladomirovej každoročne v mesiaci marci usporadúva dvojdňová spomienková slávnosť pod názvom **Duchovné stretnutie na počesť archimandrita Sávu**, ktorej organizátorom je Pravoslávna cirkevná obec v Ladomirovej a Bratstvo pravoslávnej mládeže Syndesmos na Slovensku.

Emília Kudlová

Použitá literatúra

Harbuľová, Ľubica

Ladomirová – konfesijné stredisko ruskej emigrácie na Slovensku/Ľubica Hrbuľová.- In: Vebr, Václav: Ruská a ukrajinská emigrácia v ČSR v rokoch 1918-1945.- Praha : Universita Karlova, 1995, s. 53-60.

Kudlová, Emília

Poznávajme osobnosti nášho regiónu : Emil Kubek, Jurko Lažo, K. P. Struve (Sáva). Bibliografia/Emília Kudlová.- Svidník : Podduklianska knižnica, 1998.- 19 s. ISBN 80-85147-26-2.

Savčák, Peter

Ladomirovský podvižník o. Sávva Struve (1)/Peter Savčák.- In: Odkaz sv. Cyrila a Metoda.- Roč. LX, č. 10 (2014), s. 17-19.- ISSN 0139-9012.

Savčák, Peter

Ladomirovský podvižník o. Sávva Struve (2)/Peter Savčák.- In: Odkaz sv. Cyrila a Metoda.- Roč. LX, č. 11 (2014), s. 13-17.- ISSN 0139-9012.

Sovič, Eliáš – Macko, Vladimír – Kudlová, Emília

Z dejín pravoslávneho monastiera Prepodobného Jova Počajevského /Eliáš Sovič, Vladimír Macko, Emília Kudlová.- 2. doplnené vyd.- Ladomirová: Pravoslávna cirkevná obec, 2010.- 97 s.- ISBN 978-80-970393-0-1.

Vsevolod (Filipev), inok

Svjatorusskoe otkrovenie miru : izbrannyja stat' i /inok Vsevolod (Filipev).- Izdanie vtoroe ispravlennoe i dopolnennoe.- Jordanville; Moskva : Bratstvo Prep. Iova Počajevskago ; Palomnik, 2005. 479 s. ISBN 5-88060-043-2.

Prvý cirkevný spevokol v Ladomirovej (30. roky 20. stor.)

Z pera našich čitateľov

Napísali ste nám:

Tradičné stretnutie s ukrajinskými spisovateľmi

V rámci 61. Slávnosti kultúry Rusínov-Ukrajincov na Slovensku sa 19. júna 2015 v Podduklianskej knižnici vo Svidníku konalo tradičné stretnutie s ukrajinskými spisovateľmi. Tohtoročnej besedy sa zúčastnil ukrajinský básnik, publicista, literárny vedec a prekladateľ Volodymyr Barna, člen Spolku novinárov Ukrajiny a Spolku spisovateľov Ukrajiny, autor 12. zbierok poézie, ktorého diela vyšli v angličtine, španielčine, poľštine, bieloruštine a ruštine. Hoci prišiel od sivého Dnepra a zlatého Kyjeva, sám pochádza z Lemkov – presídlencov (narodil sa v Tovstomu Ternopiľskej oblasti). Aj napriek tomu, že rodné Beskydy nevidel, iba o nich počul, prirástli mu k srdcu, lebo tam vdýchol povetrie rodnej chalupy. To všetko prevtelil do poetických slov.

Zo svojej básnickej zbierky Anjel slova (Janhol slova), obsahujúcej štvorveršie od čísla 1 po 100, autor podľa ľubovoľného výberu prítomných prečítal vybrané ukážky. Poet Viktor Baranov nazval tieto štvorveršia štvorčekmi pocitov a myšlienok. Veď samotný štvorec je

geometrický útvar, sebestačný v svojej jednoduchosti, symetrickej dokonalosti ale zároveň je to uzavretý priestor, ba v určitom zmysle dokonca akási „väznica“, „skryša pre jedného“. Volodymyr Barna predstavil aj svoju najnovšiu zbierku básní Chrám večnosti duše (Chram vičnosti duši). V nej originálny básnik odkrýva svoju dušu – je to svojrážna spoveď čitateľovi, plná pocitov lyrického hrdinu na konci 20. storočia. Problémy, bôle a prežívanie básnika za osud planéty, za osud človeka a za osud milovanej ženy sú nemenné, večne živé a aktuálne. V závere besedy básnik vyslovil myšlienku, že aj v dnešnom pretechnizovanom svete, v dobe internetových kníh, papierové knihy naďalej žijú a budú žiť, veď to vzájomné, tajomné puto, ktoré sa začína vytvárať medzi autorom a čitateľom v

momente, keď si čitateľ vezme do rúk jeho knihu, nič nenahradí.

V druhej časti literárneho posedenia doc. Jaroslav Džoganík predstavil svoju najnovšiu publikáciu, venovanú tvorbe ukrajinského spisovateľa Ivana Jackanina - Epický profil Ivana

Jackanina (Užhorod, 2015). Vysokoškolský pedagóg Jaroslav Džoganík, CSc. rodák z Kurimky vo svidníckom okrese, literárny kritik, prekladateľ, docent na Katedre slovenskej filológie Užhorodskej štátnej univerzity je autorom mnohých vedeckých monografií, štúdií a odborných článkov, venovaných výskumu ukrajinskej literatúre na Slovensku a slovensko-ukrajinským literárnym vzťahom. Vo svojej najnovšej knihe sa venuje tvorbe ukrajinského spisovateľa na Slovensku Ivana Jackanina, analyzuje v nej jeho krátku prózu. V úvode autor o. i. uvádza: „Časové rozpätie Jackaninovho umeleckého textu anticipuje vývoj nášho kritického pohľadu a akcentovanie rôznych estetických, hodnotových, myšlienkových a tematických priorít autora v jednotlivých fázach jeho tvorby. Predpokladá sledovanie toho, ako prozaik modeluje svoj literárny svet, aký je vzťah tohto sveta k národnej a spoločenskej realite, aká je poetika textu, jeho jazyk, štýl, obrazový materiál, kompozičná úprava, rozprávačské postupy, typológia a individualita postáv“.

Prítomných svojím spevom a recitáciou detskej ukrajinskej poézie a prózy potešili žiaci krúžku ukrajinského jazyka pri ZŠ Ul. Karpatská 803/11 vo Svidníku Daniela a Katarína Pipasové, Igor Chavko a Maxim Myvkanyč pod vedením učiteľky Mgr. Oxany Chavkovej.

Nadežda Varcholová

Zomrel najvýznamnejší historik Prešovska

17. júla 2015 zomrel v Prešove vo veku 88 rokov najvýznamnejší historik Prešovska PhDr. Ivan Vanat, CSc., riadny člen „Naukového tovarystva im. Ševčenka“.

Ivan Vanat sa narodil 13. augusta 1926 vo Vyšnej Písanej v roľníckej rodine. Meštiansku školu navštevoval vo Svidníku, v roku 1947 ukončil štúdium na prešovskom gréckokatolíckom Štátnom ruskom učiteľskom ústave. Štyri roky pôsobil ako učiteľ v dedinských ľudových školách (Malcov, Výrava), neskôr Krajského národného výboru v Prešove. V roku 1958 ukončil štúdium histórie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Od tohto času až do odchodu na dôchodok (1990) pôsobil ako vedúci kabinetu histórie Výskumného ústavu pedagogiky v Prešove. Zároveň pracoval aj v iných inštitúciách; v rokoch 1969-1975 prednášal dejiny na Pedagogickej fakulte UPJŠ v Prešove. V roku 1968 získal titul PhDr. a o rok neskôr mu bol udelený titul kandidát historických vied (CSc.) za dizertačnú prácu *Ukrajinská otázka v Československu*. Stredobodom jeho vedeckého záujmu sa stali najnovšie dejiny Ukrajincov Slovenska. Na túto tému vydal 6 monografií, zborníkov historických dokumentov a desiatky vedeckých štúdií. Jeho bádateľské práce sa vyznačujú

dôsledným výskumom archívov v Prahe, Bratislave, Prešove, Košiciach, v ukrajinskom Kyjeve, Lucku, Užhorode, Berehove a iných. Každá jeho téza je posilnená archívnymi prameňmi. Vo svojich záveroch tvrdo stal na ukrajinských národnostných pozíciách.

Medzi najvýznamnejšie knižné vydania Ivana Vanata patria dvojdielne „Narysy novitňoji istoriji ukrajinciv Schidnoji Slovaččyny“ (Narysy novšej histórie Ukrajincov Východného

Slovenska, I. diel, 1918-1938; II. diel, 1938-1948 – Prešov, 1979-1985; 709 s.). Niektoré svoje publikácie historik venoval problematike účasti Ukrajincov Zakarpatskej Ukrajiny a Prešovska v 2. svetovej vojne. Patrí k nim predovšetkým 474 stránkový zborník „Šľach do volí“ (Cesta k slobode), ktorý v roku 1966 vyšiel ako druhý diel Vedeckého zborníka Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku. V roku 1996 v literárno-umeleckom a publicistickom

prešovskom časopise „Dukľa“ (č. 6), ktorý vydáva Spolok ukrajinských spisovateľov na Slovenska, uverejnil rozsiahlu štúdiu „Prešovský sobor 1950: jeho politický zámer a realizácia“. Na základe nových archívnych materiálov podal v nej politiku komunistického režimu, ktorú zaujala voči Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku a jej likvidáciu v roku 1950. Ako samostatné knižné vydanie vyšli ním redigované „Materijaly do istoriji Ukrajinskoji Narodnoji Rady Prjašivščyny“ (Materiály k dejinám Ukrajinskej Národnej Rady Prešovska, Prešov, 2001, 120 s.). V tom istom roku vyšla jeho monografia „Volynská akcia. Výmena obyvateľstva medzi Československom a Sovietskym zväzom na jar v roku 1947“ (Prešov, 2001, 256 s.). Podáva v nej príčiny, spôsoby a následky vyst'ahovania 12 000 Ukrajincov z východného Slovenska do Sovietskeho Zväzu na územie Západnej Ukrajiny, ich problémy a adaptáciu k novému prostrediu až po reoptáciu (návrat) do rodného kraja. V prílohe autor uverejnil 33 dokumentov o optácii a reoptácii časti presídlencov ako aj ich potomkov na Slovensko v 60. - 90. rokoch 20. storočia. Prázdne miesto, ktoré vzniklo v historickej vede po odchode zo života Ivana Vanata bude ešte dlho neobsadené.

VIČNAJA JOMU PAMJAŤ!

Mikuláš Mušíka, Prešov

Police plné kníh

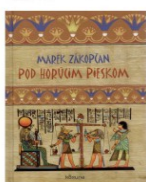
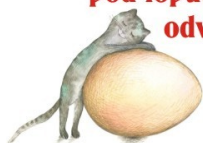

Nájdete v našej knižnici

ŠURINOVÁ, Marta: Záhada čarovného vajíčka. - Bratislava : Trio Publishing, 2015. - 77 s.

Zažite dobrodružné prázdniny u tety Katky a odhalíte záhadu čarovného vajíčka sliapočky Liliputky. Zoznámte sa s kocúrom Salinatúrom, načúvajte, o čom si šepkajú Želka s Elkou v škatuli od topánok, a spoznajte cezpoľných obyvateľov zberného dvora. Sledujte akciu na záchranu kohútika Lilipútika, premýšľajte o čiernej sliepke, ktorá sa vkráda do snov, a všimnite si šikovného netopiera, čo sa objavil v pravej chvíli. Keď dočítate, zatvorte oči a srdcom hľadajte záhradu tety Katky Kráľovej. Možno tam niekde pod lopúchom ešte stále leží zabudnuté čarovné vajíčko. Veľa šťastia a odvahy! Dôverujte svojomu srdcu, ukáže vám správny smer.

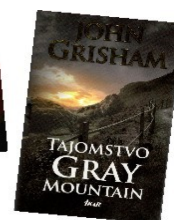

ZÁKOPČAN, Marek : Pod horúcim pieskom. Košice : Koruna 2015. - 269 s.

Pod horúcim pieskom je dobrodružno-romantický príbeh odohrávajúci sa v roku 1931. Tobias Vicen, expert na staroveké dejiny, sa na požiadanie priateľa z parížskeho múzea podujme sprevádzať mladú Američanku na jej ceste po krajine faraónov. Katherine na prvý pohľad pôsobí ako rozmaznaná, arogantná dedička, no ako sa ukáže, jej výprava má celkom iný cieľ – nájsť strýka Henryho. Tobias sa tak nedobrovoľne stáva súčasťou pátrania nielen po zmiznutom príbuznom, ale aj po bájnom kamení, ktorý sa Henry pred časom pokúšal nájsť. O Oko Egypta má však záujem aj skupina odhodlaných nacistov pod vedením plukovníka Krassnitzera. Tobias musí zúročiť všetky svoje znalosti o egyptskej histórii a mytológii, aby boli s Katherine pred nepriateľmi vždy o krok napred. V pretekoch o čas i o vlastný život sa ukáže pravá tvár všetkých zúčastnených... Príbeh zavedie čitateľov z Paríža do Alexandrie, Káhiry, k pyramídam v Gíze, do chrámov v Abú Simbeli, ale aj na pulzujúce trhoviská či medzi púštne kmene. Ako je u autora zvykom, dynamický dej je plný napätia, nečakaných zvrátov, ale aj romantiky a humoru.

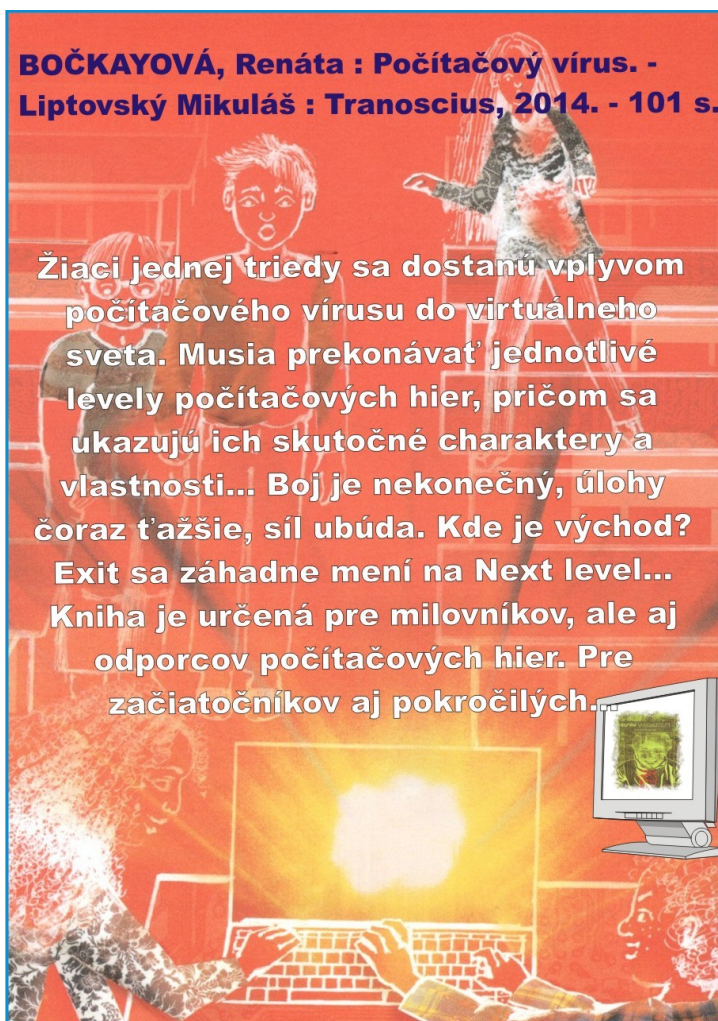
**GRISHAM, John : Tajomstvo Gray Mountain.
Bratislava : Ikar 2015. - 379 s.**

V roku 2008 americké megafirmy hromadne prepúšťajú. Mladá právnička Samantha však s výpoveďou dostane aj netradičnú ponuku – ak prijme prácu v neziskovej organizácii, po roku sa môže vrátiť. A tak nedobrovoľne odchádza do virgínskeho mestečka Brady. Samantha sa ocitá vo svete ovládanom veľkými bankskými spoločnosťami, ktoré rozhodujú o bytí a nebytí tamojších obyvateľov, dozvedá sa o ich nekalých praktikách a bezohľadnom drancovaní prírody... Samantha sa postupne stáva stredobodom pozornosti pochybných individuí najatých bankou spoločnosťou. Do hry vstupujú usvedčujúce dokumenty – ukradnuté materiály s citlivými informáciami – a situácia sa vyostruje...

**BOČKAYOVÁ, Renáta : Počítačový vírus. -
Liptovský Mikuláš : Tranoscius, 2014. - 101 s.**

Žiaci jednej triedy sa dostanu vplyvom počítačového vírusu do virtuálneho sveta. Musia prekonávať jednotlivé levely počítačových hier, pričom sa ukazujú ich skutočné charaktery a vlastnosti... Boj je nekonečný, úlohy čoraz ťažšie, síl ubúda. Kde je východ? Exit sa záhadne mení na Next level... Kniha je určená pre milovníkov, ale aj odporcov počítačových hier. Pre začiatočníkov aj pokročilých...

Nadežda Mičáková

Jazykové omyly

V tejto rubrike sa venujeme otázkam jazykovej správnosti, cudzím slovám a frekventovaným nespisovným slovám, ktoré uvádzame spisovným náprotivkom, vychádzajúc z diela Krátky slovník slovenského jazyka, Bratislava 2003 a Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax, Bratislava, 2005.

Veľmi často sa nesprávne v komunikácii používa častica **ale** v pozíciách, kde je potrebné použiť časticu **však**. Ide o pozície vnútri vety, kde je použitie častice **ale** chybné. Tú možno použiť iba na začiatku vety (**ale** nový stav mu nevyhovoval), podobne ako synonymnú časticu **no** (no nový stav mu nevyhovoval).

x **Nesprávne: Nový stav mu ale nevyhovoval.**

✓ **Správne: Nový stav mu však nevyhovoval.**

Interpunkčné znamienko – bodka:

Za bodkou sa spravidla kladie medzera. Pred i za bodkou je medzera v násobení. Bez medzier sa bodka píše v časovom údaji, keď oddeľuje hodiny a minúty a oddeľuje skupiny a podskupiny. Dôležitú úlohu má bodka v internetovej a emailovej adrese. Jednotlivé časti adresy sa oddeľujú bodkou bez medzery sprava i zľava. Medzera sa nedáva ani pred ani za zavináč @. **Bodka na nepíše** za iniciálovými skratkami (STV), za značkou skladajúcou sa z jedného alebo niekoľkých písmen, hlások..., napr. l (liter), za menom autora a názvom knihy alebo článku v nadpise, za pomenovaním ulice, námestia a pod., za oznamom, upozornením atď., za časovým údajom umiestneným osobitne v riadku (Vo Svidníku 5. 9. 2015), ďalej za doplneným údajom v úradnom tlačive, na vysvedčení, v dotazníku a pod. (Národnosť: slovenská)

L. Očipková

Viete, že... Viete, že...

- ◆ **hieroglyf** /gréc./ jednotka obrázkového staroegyptského písma, nečitateľné nerozlúštiteľné písmo alebo dačo napísané nečitateľne, nejasne
- ◆ **hipogryf** /gréc./ v gréckom bájosloví okrídlený kôň s hlavou supa jako symbol básnického vzletu; Pegas
- ◆ **honoronym** /lat. + gréc./ pseudonym z úcty autora k dakomu
- ◆ **humoreska** /nem./ poviedka so žartovným obsahom
- ◆ **humorista** /lat./ spisovateľ humoresiek
- ◆ **humoristika** /lat./ humoristická literatúra
- ◆ **hungarikum** /lat./ každé dielo vydané alebo vytlačené v Maďarsku v akomkoľvek jazyku; každé dielo v maďarčine bez ohľadu na miesto vydania a národnosť autora; každé dielo maďarského autora bez ohľadu na miesto vydania a jazyk, v ktorom je napísané; každé dielo týkajúce sa Maďarska a Maďarov bez ohľadu na autora, jazyk a miesto vydania
- ◆ **hviezdoslavológia** /vlast.m. + gréc./ veda a tvorbe slovenského básnika P. O. Hviezoslava
- ◆ **hymnistika**, zriedkavo i **hymnika** /gréc./ hymnické básnictvo
- ◆ **hymnus** /gréc./ oslavná pieseň, báseň, skladba; chválospev
- ◆ **chrestomatia** /gréc./ ukážky z rozličných diel na študijné ciele; výber čítania

Prameň: ŠALING, Samo – IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, Mária – MANÍKOVÁ, Zuzana. 1997. *Veľký slovník cudzích slov*. Veľký Šariš : SAMO – AAMM, 1997. 1310 s. ISBN 80-967524-0-5.

Laureáti Nobelovej ceny za literatúru

Nobelova cena za literatúru je jednou z piatich Nobelových cien. Je udeľovaná autorovi z ľubovoľnej krajiny a to podľa Nobelovej poslednej vôle „za najvýznamnejšie literárne dielo v ideálnom smere“. Udeľuje sa od roku 1901. Nobelova komisia každý rok rozpošle takzvané pozvánky tisíciam akademikov, univerzitných profesorov či vedcov (vrátane minulých laureátov

Alfred Nobel

ocenení) z rôznych krajín, ktorí následne nominujú svojich kandidátov na konkrétne Nobelove ceny v danom roku. Komisia sa pritom snaží osloviť čo najväčší počet relevantných inštitúcií. Jediným Čechom, ktorému bola Nobelova cena za literatúru udelená, je Jaroslav Seifert (v roku 1984). Kto získa Nobelovu cenu za literatúru v tomto roku ešte nie je známe, ale v predchádzajúcich rokoch ju získali títo autori:

2014: Patrick Modiano, **2013:** Alice Munro, **2012:** Mo Yan,
2011: Tomas Tranströmer, **2010:** Mario Vargas Llosa, **2009:** Herta Müller,
2008: Jean-Marie Gustave Le Clézio, **2007:** Doris Lessing,
2006: Orhan Pamuk, **2005:** Harold Pinter, **2004:** Elfriede Jelinek,
2003: John M. Coetzee, **2002:** Imre Kertész, **2001:** Sir Vidiadhar Surajprasad Naipaul, **2000:** Gao Xingjian, **1999:** Günter Grass, **1998:** José Saramago,
1997: Dario Fo, **1996:** Wislawa Szymborska, **1995:** Seamus Heaney,
1994: Kenzaburo Oe, **1993:** Toni Morrison, **1992:** Derek Walcott,
1991: Nadine Gordimer, **1990:** Octavio Paz, **1989:** Camilo José Cela,
1988: Naguib Mahfouz, **1987:** Joseph Brodsky, **1986:** Wole Soyinka,
1985: Claude Simon, **1984:** Jaroslav Seifert, **1983:** William Golding,
1982: Gabriel García Márquez, **1981:** Elias Canetti, **1980:** Czeslaw Milosz,
1979: Odysseus Elytis, **1978:** Isaac Bashevis Singer,
1977: Vicente Aleixandre, **1976:** Saul Bellow, **1975:** Eugenio Montale,
1974: Eyvind Johnson, Harry Martinson, **1973:** Patrick White,
1972: Heinrich Böll, **1971:** Pablo Neruda, **1970:** Aleksandr Isayevich Solzhenitsyn, **1969:** Samuel Beckett, **1968:** Yasunari Kawabata,
1967: Miguel Angel Asturias, **1966:** Shmuel Yosef Agnon, Nelly Sachs,
1965: Mikhail Aleksandrovich Sholokhov, **1964:** Jean-Paul Sartre,

1963: Giorgos Seferis, **1962:** John Steinbeck, **1961:** Ivo Andric,
1960: Saint-John Perse, **1959:** Salvatore Quasimodo,
1958: Boris Leonidovich Pasternak, **1957:** Albert Camus,
1956: Juan Ramón Jiménez, **1955:** Halldór Kiljan Laxness,
1954: Ernest Miller Hemingway, **1953:** Sir Winston Leonard Spencer Churchill,
1952: François Mauriac, **1951:** Pär Fabian Lagerkvist,
1950: Earl (Bertrand Arthur William) Russell, **1949:** William Faulkner,
1948: Thomas Stearns Eliot, **1947:** André Paul Guillaume Gide,
1946: Hermann Hesse, **1945:** Gabriela Mistral,
1944: Johannes Vilhelm Jensen, **1943:** cenu neudelili,
1942: cenu neudelili, **1941:** cenu neudelili, **1940:** cenu neudelili,
1939: Frans Eemil Sillanpää, **1938:** Pearl Buck, **1937:** Roger Martin du Gard,
1936: Eugene Gladstone O'Neill, **1935:** cenu neudelili,
1934: Luigi Pirandello, **1933:** Ivan Alekseyevich Bunin,
1932: John Galsworthy, **1931:** Erik Axel Karlfeldt, **1930:** Sinclair Lewis,
1929: Thomas Mann, **1928:** Sigrid Undset, **1927:** Henri Bergson,
1926: Grazia Deledda, **1925:** George Bernard Shaw, **1924:** Wladyslaw Stanislaw Reymont,
1923: William Butler Yeats, **1922:** Jacinto Benavente,
1921: Anatole France, **1920:** Knut Pedersen Hamsun,
1919: Carl Friedrich Georg Spitteler, **1918:** cenu neudelili,
1917: Karl Adolph Gjellerup, Henrik Pontoppidan, **1916:** Carl Gustaf Verner von Heidenstam,
1915: Romain Rolland, **1914:** cenu neudelili,
1913: Rabindranath Tagore, **1912:** Gerhart Johann Robert Hauptmann,
1911: Count Maurice (Mooris) Polidore Marie Bernhard Maeterlinck,
1910: Paul Johann Ludwig Heyse, **1909:** Selma Otilia Lovisa Lagerlöf,
1908: Rudolf Christoph Eucken, **1907:** Rudyard Kipling,
1906: Giosuè Carducci, **1905:** Henryk Sienkiewicz, **1904:** Frédéric Mistral, José Echegaray y Eizaguirre,
1903: Bjørnstjerne Martinus Bjørnson,
1902: Christian Matthias Theodor Mommsen, **1901:** Sully Prudhomme

Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Nobelova_cena_za_literaturu

MEDZINÁRODNÝ ROK PÔDY 2015

Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo vyhlásila rok 2015 za **Medzinárodný rok pôdy**. Slávnostne ho vyhlásila 5. decembra 2014 v Ríme pri príležitosti Svetového dňa pôdy. Počas Medzinárodného roku pôdy, sa má zvýšiť pozornosť a chápanie významu pôdy s cieľom zaistiť potravinovú bezpečnosť a umožniť ekosystémom, aby mohli plniť svoje základné funkcie.

<http://www.teraz.sk/ekonomika/2015-medzinarodny-rok-pody/112532-clanok.html>

MEDZINÁRODNÝ ROK SVETLA 2015

Medzinárodný rok svetla je globálnou iniciatívou, ktorá má občanom sveta pripomenúť dôležitosť svetla a optických technológií v živote človeka, pre našu budúcnosť a pre rozvoj ľudskej spoločnosti.

Je to jedinečná príležitosť na to, aby sme sa inšpirovali, vzdelávali a spájali v globálnom meradle.

20. decembra 2013 Valné zhromaždenie Organizácie spojených národov na svojom 68. zasadnutí vyhlásila rok 2015 za **Medzinárodný rok svetla a svetelných technológií** (International Year of Light, IYL 2015).

Medzinárodný rok svetla je iniciatívou veľkého konzorcia vedeckých inštitúcií v spolupráci s UNESCO. Do tejto iniciatívy sa zapája množstvo rôznych subjektov vrátane vedeckých spoločností a zväzov, vzdelávacích inštitúcií, technologických platforiem, neziskových organizácií a partnerov zo súkromného sektora.

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

International
Year of Light
2015

<http://ssts.sk/medzinarodny-rok-svetla-2015>

ROK 2015 JE ROKOM ZASVÄTENÉHO ŽIVOTA

**ROK
ZASVÄTENÉHO
ŽIVOTA**
/X. 2014 - II. 2016/

Rok zasväteného života, ktorý vyhlásil Svätý otec František na rok 2015, začali už sláviť aj rehoľníci na Slovensku.

Tento špecifický rok sa začal prvou adventnou nedeľou – 30. novembra, ktorá bola zároveň začiatkom nového cirkevného roka v Rímskokatolíckej cirkvi.

Rok zasväteného života bude trvať celý rok 2015 až do 1. februára 2016.

Na Slovensku pôsobí okolo 43 ženských a 29 mužských reholí, ktoré majú svojich rehoľníkov a rehoľné sestry v 446 rehoľných komunitách po celom Slovensku.

Zdroj: <http://www.teraz.sk/slovensko/papez-2015-cirkev/109758-clanok.html>

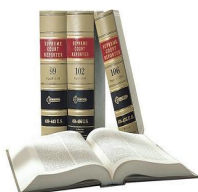
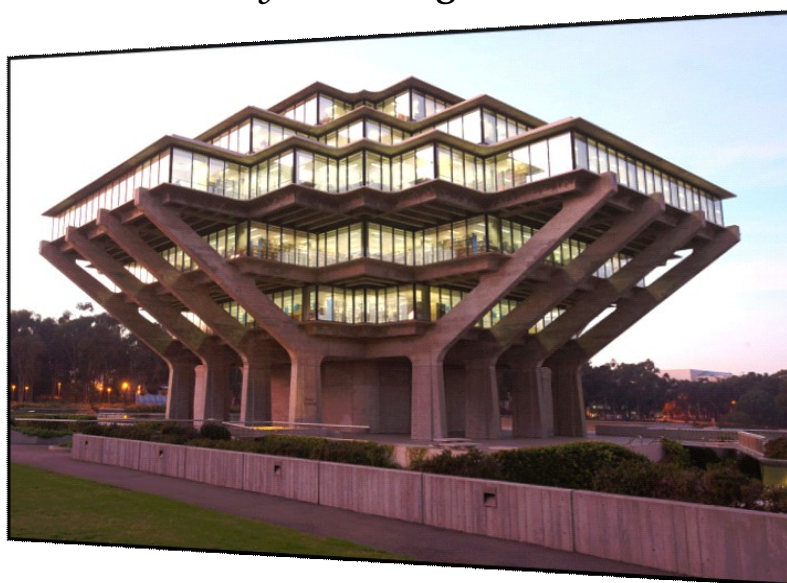
Najkrajšie knižnice sveta

Ponúkame Vám pohľad na vybrané svetové knižnice, ktoré jednoducho musíte vidieť, určite budete očarení nielen ich architektúrou.

Geisel Library, San Diego

Vancouver Public Library

Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia

V tejto rubrike na pokračovanie uverejňujeme tzv. výrazy (frazologizmy), ktoré prekonal tisícročia a používame ich dodnes aj v hovorovej reči.

HÉRAKLÉS

(lat. Hercules, z toho zľudovel Herkules). Syn najvyššieho boha Dia a Amfitryónovej manželky Alkmény, najväčší hrdina gréckych bájí. **S jeho menom sa stretávame (najčastejšie v latinskej podobe) ako s prívlastkom mužov obrovskej postavy alebo obrovskej sily.** Ale Héraklés nebol len silák; bol človek s ľudskými slabosťami i kladnými vlastnosťami, ktorý neváhal bojovať s osudom a využívať svoje schopnosti nielen pre vlastnú slávu, ale zároveň v prospech ľudstva, aby ho zbavoval zla a utrpenia. Dokázal viac než iní ľudia, ale aj viac si vytrpel; práve preto bol hrdina. Héraklés sa stal skutočne nesmrteľným. Dodnes žije v povestiach a v prísloviach, dodnes je vzorom hrdinu (a to tak kladného, že má i potrebné záporné črty), dodnes sa konajú Olympijské hry, ktoré vraj založil na pamiatku svojho víťazstva nad kráľom Augeiom. A dodnes tiež sídli na vysokom nebi; za hviezdnej noci ho tam môžeme vidieť voľným okom ako žiarivé súhvezdie. Gréci a Rimania ho ctili ako najväčšieho z héroov; zasväcovali mu mestá, chrámy a oltáre. Stal sa najčastejšie zobrazovanou postavou starých mýtov vôbec.

obrázok na: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/9f/2012.02.26.124342_Herkules-Statue_Orangerie_Schloss_Schwerin.jpg

HONOR

Honor – rímska bohyňa občianskej cti a sama česť. Patrila medzi cnosti, ktoré si Rimania tak cenili, že ich zosobňovali a povyšovali na božstvá. Od počiatku jej uctievania sa spájala so zosobnenou a zbožštenou „Vojnovou statočnosťou“. **Pojem Honor dodnes vyjadruje česť, úctu, vážnosť, vyššie postavenie.**

Použitá literatúra:

Mičáková, Nadežda. 1997. *Výrazy, ktoré preklenuli tisícročia I. : výberová bibliografia.* Svidník : Podduklianska knižnica, 1997. 39 s. ISBN 80-85147-25-4.

Čas na zábavu

Zasmejme sa

Manželka si číta knihu básní. „Peter,“ volá na manžela,
„nejaký Fráňa Šrámek opísal básničku, ktorú si
pred 30-timi rokmi zložil pre mňa!“

*****

Do knižnice príde pani a pýta sa knihovníčky:
„Kde máte oddelenie počítačovej literatúry?“
Hľadáte niečo konkrétneho?“ „Manžela...“

Do obrazca dopĺňajte čísla od 1 do 9. V každom riadku, stĺpci alebo vo vnútornom štvorci 3x3 (zvýraznenom hrubými čiarami) musia byť všetky čísla od 1 do 9. Žiadne číslo sa v riadku, stĺpci ani vo štvorci 3x3 nesmie opakovať.

	1	4		3		2		
9					8		1	
	8	3	2	9	1			4
					2	1	7	
5		1	6	8			3	
2	6		3				9	5
	3	2	5		6	9	4	
8	5	6				3		
						6		

4		6						
				3				2
2	3	8	1	4	5	6		9
			4	9		7	2	1
	4	2					6	
9	1	7		8	2	3		
6	7			5			8	
1	8	9		2	4		3	
			3					

**Poddukliansky knihovník vydáva Podduklianska knižnica vo Svidníku,
8. mája 697/55, 089 01 Svidník, <http://www.podduklianskakniznica.sk/>,
e-mail: metodika.sk@gmail.com, tel.: 054 7882191. Zodp. red.: Mgr.
Kamil Beňko. Zostavila: Bc. Ľudmila Očipková, Nadežda Mičáková**